

ІНФОРМАЦІЙНА ЕТИКА: ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЯЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Настенко О.С.

Науковий керівник – ст. викл. Жидкова О.О.

Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. філософії, тел. (057) 702-14-65)

The paper shows that the rapid scientific and technological development of society is directly related to the ethical threats to human existence. The idea of the further development of applied ethics, in particular informational, as a modern direction of ethical thought and the type of moral regulation in society, designed to help people in the information society to adequately adapt to modern conditions, is substantiated.

Створення сучасного світового інформаційного простору поступово висуває нові вимоги перед людиною як духовно-суспільною істотою, здатною приймати виклики інформаційної цивілізації і нести відповідальність за власні дії. На порядок денний постають питання регулювання культурних процесів в інформаційному просторі (у тому числі організаційних, правових, морально-етичних, соціокультурних), взаємодії культурних процесів, технічних та інформаційно-комунікаційних інновацій.

Розвиток інформаційних технологій, глобальна інформатизація сучасного життя є однією з домінуючих тенденцій сучасності. З тотальною комп'ютеризацією та поширенням Інтернету змінюється соціальна форма інтерактивної взаємодії між людьми й машинами в усьому світі. Інформаційні технології зачіпають фундаментальні права людини, такі як, захист авторських прав, інтелектуальної свободи, відповідальності і безпеки. Інформаційні моральні дилеми стають особливо важливими в інформаційному суспільстві. Тому нині гостро постає питання інформаційної етики, яка стикається з новими конкретними етичними питаннями, породженими революційними технологічними перетвореннями в суспільстві [1].

На думку науковців, потреба в аналізі інформаційного простору з позицій доброго та злого, морального та неморального виникла як послідовна реакція-відповідь на мінливість інформаційної складової сучасності. В цьому контексті, як засвідчує Миролубенко Г.А., інформаційна етика постає як спроба подолання нерегульованості інформаційно-комунікативного простору, привнесення етичної складової в стосунки, які опосередковані технічними засобами [2, с. 311].

Можна стверджувати, що сьогодні необхідно запроваджувати принципи інформаційної етики в практику через інтеграцію її основних постулатів у навчальний процес широкого кола фахівців

найрізноманітніших галузей. Серед користувачів Інтернету має бути впевненість у необхідності вивчення та аналізу поведінки в умовах мережевого середовища та відповідного регулювання взаємовідносин: «людина-комп'ютер» і «людина-людина».

У країнах Заходу створені інститути, що досліджують проблеми соціального впливу комп'ютерних технологій на особистість і суспільство, а також розробляються відповідні рекомендації, норми й методи їх запровадження в суспільну свідомість. Нині комп'ютерно-етична проблематика вийшла далеко за рамки питань про межі етично припустимого застосування комп'ютерів. Кінцева мета такого підходу – підготувати фахівця для роботи в сучасному інформаційному суспільстві, що володіє новими інформаційними технологіями, інноваційними методами для роботи з інформацією, який уміє приймати правильні рішення та здатний передбачати кінцевий результат своїх дій [3, с. 6].

Інформаційна етика на відміну від професійної етики інших фахівців означає ніщо інше, як моральні принципи не лише комп'ютерних професіоналів, але й усіх користувачів комп'ютерних систем і акцентує увагу на важливості вироблення етичних норм для всіх суб'єктів інформаційного суспільства. Незважаючи на те, що моральні норми підтримуються лише силою суспільної дії, їх наявність необхідна ще й тому, що історично на основі норм моралі виробляються нові й удосконалюються існуючі юридичні норми, які забезпечуються силою державного впливу.

Отже, створення ґрунтовних теоретико-методологічних досліджень в даній галузі є одним основоположних завдань як вітчизняної науки, так і в рамках світового вектора досліджень. Зважаючи на мінливість предмета досліджень, необхідним є схоплення останніх світових тенденцій в галузі поширення інформації, їх осмислення та відображення через призму інформаційної етики.

Перелік посилань

1. Капурро Р. Информационная этика / Р. Капурро // Информационное общество. – 2010. – № 5. – С. 6–15.
2. Миролубенко Г. А. Місце та роль спільнот в Інтернет-комунікації / Г. А. Миролубенко // Гілея. Науковий вісник. – 2011. – Вип. 45 (3). – С. 311–318.
3. Кремень В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті і формування інформаційного суспільства / В. Кремень // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2006. – № 6. – С. 5–9.